

Indstilling af Carl Emil Arnfred, Rose Marie Ulveman, Mads Justesen, Frank Hvilsom (Politiken) og Jeppe Emil Gurlev, Lasse Lindholm og Henriette Søvsø Szocska (Kommunen.dk)

For den undersøgende serie:

I samfundets varetægt

I Den Sorte Svane talte de om det.

Men Politiken og Kommunen.dk har de seneste år afsløret svindel med offentlige midler og massivt ledelsessvigt på private bosteder for autister, omsorgssvigtede unge og handicappede.

I den undersøgende serie "I samfundets varetægt" afdækker journalisterne, hvordan flere private bosteder for nogle af landets svageste borgere har misbrugt skattekroner. Journalisterne har samtidig kastet lys over særdeles kritisable forhold på flere af landets sikrede institutioner.

Det er sket ved hjælp af omfattende aktindsigter fra socialtilsyn, kommuner, Arbejdstilsynet, politiet, domstole, adgang til institutioners interne dokumenter samt et omfangsrigt kildearbejde med tidligere ansatte og pårørende til tidligere beboere.

I marts afdækkede journalisterne massivt ledelsessvigt på døgninstitutionen Fensmarksgade i København. Det kom frem, at flere af institutionens unge piger havde været udsat for overgreb, og at stedet var præget af vold og frygt for prostitution blandt institutionens helt unge piger.

Journalisterne afdækkede, hvordan fund af våben, stoffer samt viden om ulovlige kosmetiske indgreb på anbragte piger ned til 15 år, hverken blev forsøgt bremsat eller håndteret efter reglerne. De alvorlige forhold blev ikke anmeldt til myndighederne, selv om interne advarsler stod i kø.

I juli afslørede journalisterne, hvordan ejeren af det private bosted Mosefryd i Nordsjælland havde udbetalt millioner til sig selv ved at foretage private hævnninger og leje dyr og ejendomme af sin egen virksomhed. Ifølge førende eksperter havde lederen i flere år beriget sig selv og sin familie på bekostning af bostedets beboere. Ejeren klagede til Ankestyrelsen, som afviste klagen, hvorfor bostedet blev tvangslukket.

Senest – i oktober – har journalisterne afsløret, at lederen af et lille privat bosted for autister og omsorgssvigtede unge i Nordjylland har brugt tusindvis af skattekroner på vin, spiritus, restaurantbesøg og en veteranbil. Lederen endte med at tilbagebetale 875.000 kroner til de kommuner, der havde anbragt de unge på stedet.

Journalisternes grundige arbejde bygger oven på deres afdækning af problematiske forhold på institutionerne Bakkegården, Kompasset og Egely, som blev afsløret i 2023.

Serien "I samfundets varetægt" er altså ikke blot enkeltstående eksempler på brodne kar, men tegner konturerne af et socialsystem, hvor massive ledelsessvigt og svindel med offentlige midler udgør et langt større problem end først antaget.

Konsekvenserne af deres arbejde har været markante: En forstander er stoppet, en socialdirektør er gået af, vikarer er blevet dømt for pligtforsømmelse, mens Folketinget og socialministeren er gået ind i sagen. Historierne var ikke kommet frem uden journalisternes vedholdende, kritiske og metodisk stærke arbejde.

Derfor bør Carl Emil Arnfred, Rose Marie Ulveman, Mads Justesen, Frank Hvilsom, Jeppe Emil Gurlev, Lasse Lindholm og Henriette Søvsø Szocska tildeles Cavlingprisen 2025.

Med venlig hilsen Anders Bæksgaard, Politiken og Morten Guldberg, Kommunen.dk